

Assembly

Özgun M

February 21, 2016

Laborationsrapport för kursen Datorgrafik 2016 VT

Kjell Mårdensjö

Örebro Universitet

Contents

1	Laboration 1: Lysdioder & Strömställare	3
1.1	Uppgift 1 - Programmet Hello World	4
1.2	Uppgift 2 - Assemblerprogram för att tända och släcka en lysdiod med en strömbrytare	4
1.3	Uppgift 3 - Assemblerprogram för att tända och släcka en lysdiod med en switch	5
1.4	Uppgift 4 - Ringräknare	7
1.5	Uppgift 5 - Johnsonräknare	9
1.6	Uppgift 6 - Lysdiodsmönster	11
2	Laboration 2: Subrutiner och aritmetik	13
2.1	Villkorliga programsatser i assembler	13
2.2	Elektronisk tärning	16
2.3	Förändringsräknare	17
2.4	Simulerad aritmetisk enhet (AU)	18
2.5	Några loopar	19
2.5.1	7-räknare	19
2.5.2	7- och 30-räknare	21

1 Laboration 1: Lysdioder & Strömställare

I kommande koduppvisning kommer läsaren att märka främst två typer av funktioner, `init_func` och `loop_func`, som är generella namn på två funktioner som används i assembly-koden. Notera att dessa namn får och kan ändras till ens eget tycke men i denna laboration var funktionsnamnen oförändrade. C-koden ser ut som på nedanstående sätt och står för grunden av assembly-programmeringen. Istället för att skriva funktionerna i vanlig C ska dessa skrivas i assembly-kod som står med i slutet av respektive uppgift.

```
#include <avr/io.h>

int main(void)
{
    init_func();

    while (1
    {
        loop_func();
        wait_milliseconds(300);
    }
}
```

I varje laboration kommer dessutom att fördefinierade värden för portarna och ingångarna att finnas:

```
;;;--- I/O-adresses for Port D ---
#define PIND      0x10
#define DDRD      0x11
#define PORTD     0x12

;;;--- I/O-adresses for Port C ---
#define PINC      0x13
#define DDRC      0x14
#define PORTC     0x15

;;;--- I/O-adresses for Port B ---
#define PINB      0x16
#define DDRB      0x17
#define PORTB     0x18

;;;--- I/O-adresses for Port A ---
#define PINA      0x19
#define DDRA      0x1A
#define PORTA     0x1B
```

1.1 Uppgift 1 - Programmet Hello World

Denna uppgift var främst för att prova lite lätt assembly och därför finns ingen redovisning.

1.2 Uppgift 2 - Assemblerprogram för att tända och släcka en lysdiod med en strömbrytare

Denna uppgift gick ut på att kunna tända en diod genom att trycka in respektive diod-knapp.

Algorithm 1 Tända/släcka en lysdiod med strömbrytare

```
1          .data
2
3 lamps:   .byte 0 ;; unsigned char lamps = 0;
4
5          .text
6          .global init_func
7
8 init_func:
9
10         ;; DDRA = 0x00
11         LDI          R20, 0x00
12         OUT          DDRA, R20
13
14         ;; DDRB = 0xFF;
15         LDI          R20, 0xFF
16         OUT          DDRB, R20
17
18         RET
19
20
21         .text
22         .global loop_func
23
24 loop_func:
25
26         ;; PORTB = PINA
27         IN            R20, PINA
28         OUT          PORTB, R20
29
30         RET
```

1.3 Uppgift 3 - Assemblerprogram för att tända och släcka en lysdiod med en switch

Denna uppgift är har samma förutgrunder som föregående däremot är skillnaden att en switch används för att tända en lysdiod på ATmega32. När tredje switchen aktiveras lyser den första biten i registret som styr lysdioderna.

Algorithm 2 Tända/släcka en lysdiod med switch

```
1  lamps:  .byte 0           ;;   unsigned char lamps = 0;
2
3           .text
4           .global init_func
5
6  init_func:
7           ;; DDRA = 0x00
8           LDI          R20, 0x00
9           OUT          DDRA, R20
10
11          ;; DDRB = 0xFF;
12          LDI          R20, 0xFF
13          OUT          DDRB, R20
14
15          ;; PORTB = 0xFF;
16          OUT          PORTB, R20
17
18          RET
19
20          .text
21          .global loop_func
22
23  loop_func:
24          ;; R20 = PINA & 0x08
25          IN  R20, PINA
26          COM R20
27          ANDI R20, 0b00001000
28
29          ;; R20 = R20 >> 3
30          LSR R20
31          LSR R20
32          LSR R20
33
34          ;; R21 = PORTB & 0xFE
35          IN  R21, PORTB
36          COM R21
37          ANDI R21, 0xFE
38          OR  R20, R21           ; R20 = R20 | R21
39
40          COM R20
41          OUT PORTB, R20   ; PORTB = R20
42
43          RET
```

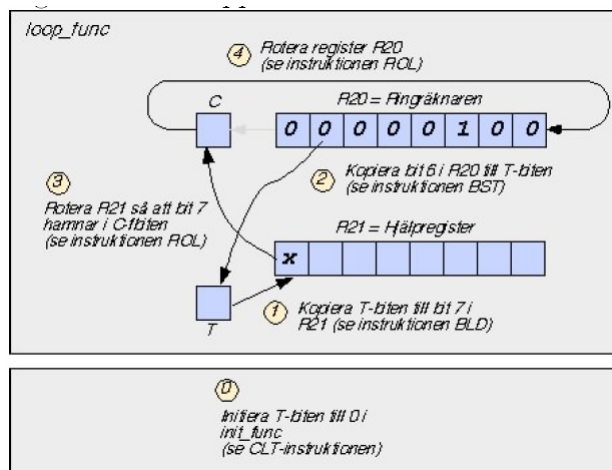

Figure 1: Ringräknare lösning genom register-användning

1.4 Uppgift 4 - Ringräknare

Denna uppgift gick ut på att implementera en ringräknare. Processen för att skapa programmet följdes genom en figur från kurskompendiet som visar stegen för en lösning.

Som det syns i ovanstående figur finns det olika steg man kan följa. Notera att det finns alternativa lösningar till denna uppgift men denna valdes för att lättare kunna designa koden för ringräknaren. I denna lösning används processorns register medan de andra representerar lösningar som involverar en mönstertabell eller en if-else-sats. För enkelhetens skull gjordes denna uppgift med en lösning som använder processorns register genom T-bit utilisering.

Stegen som följdes demonstreras i nedanstående steg med tillhörande assembly-kod i algoritm-figuren.

1. I första steget initierades T-biten till 0 genom att använda CLT-instruktionen.
2. Andra steget inkluderade att kopiera T-biten till bit 7 i processorns R21-register som är användes som ett hjälpregister genom att använda instruktionen BLD.
3. Samma sak utfördes på registret R20, men i detta fall kopierades bit 6 till T-biten. R20 är ringräknaren, alltså registret som aktiverar lysdioderna.
4. Eftersom R21 fick bit 7 så roterades den så att den hamnar i C-biten som i nästa steg roterades in i ringräknaren-registret R20, båda använde instruktionen ROL.

Algorithm 3 Ringräknare genom registeranvändning

```
1      .data
2
3      .text
4      .global init_func
5
6  init_func:
7
8      LDI R20, 0xFF
9      OUT DDRB, R20
10     CLT
11
12     RET
13
14     .text
15     .global loop_func
16
17  loop_func:
18
19     BLD R21, 7
20     BST R20, 6
21     ROL R21
22     ROL R20
23     OUT PORTB, R20
24
25     RET
```

1.5 Uppgift 5 - Johnsonräknare

Koden som beskrivs nedan är i princip identisk mot ringräknar koden. Den enda skillnaden är att ett register inverteras i johnsonräknaren så att det fortsätter lysa även efter dioden har flyttat sig. I ringräknaren behövdes inte det eftersom det bara var en diod som skulle förflytta sig hela tiden.

Algorithm 4 Johnsonräknare genom registeranvändning

```
1          .data
2
3          .text
4          .global init_func
5
6 init_func:
7
8          LDI R20, 0xFF
9          OUT DDRB, R20
10         CLT
11
12         RET
13
14         .text
15         .global loop_func
16
17 loop_func:
18
19         BLD          R21, 7
20         BST          R20, 6
21         COM          R21      ;; Detta steg gör ringräknaren till en j
22         ROL          R21
23         ROL          R20
24         OUT PORTB, R20
25
26         RET
```

Algorithm 5 Johnsonräknare genom if-else-användning

```
1 #define vjohn R20
2 #define one R21
3 #define vjohn_and R22
4 vjohn_temp: .byte 0
5
6         .text
7         .global init_func
8
9 init_func:
10         LDI    vjohn, 0xFF
11         OUT    DDRB, vjohn
12         LDI    vjohn, vjohn_temp           ;; R20 = vjohn <=> R20 = 0
13         LDI    one, 1           ;; R21 = 1
14         RET
15
16         .text
17         .global loop_func
18
19 loop_func:
20         LDS    vjohn, vjohn_temp           ;; R20=vjohn
21         MOV    vjohn_and, vjohn           ;; R22 = R20
22         ANDI   vjohn_and, 0x80           ;; R22 & 0x80
23         BREQ   if_equal
24         RJMP   else_f
25
26 if_equal:
27         LSL    vjohn           ;; R20 << 1
28         ADD    vjohn, one           ;; R20 += R21
29         RJMP   end_loop
30
31 else_f:
32         LSL    vjohn           ;; R20 << 1
33         RJMP   end_loop
34
35 end_loop:
36         STS    vjohn_temp, vjohn
37         COM    vjohn           ;; Inverterar för lysdioderna
38         OUT    PORTB, vjohn
39         RET
```

1.6 Uppgift 6 - Lysdiodsmönster

I denna uppgift skulle ett mönster skapas. Mönstret i fråga ser ut som en johnsonräknare som i cykler räknar inåt och sedan utåt. En representation kan fås genom nedanstående figur:

```
00000000
10000001
11000011
11100111
11111111
11100111
11000011
10000001
```

Figure 2: Lysdiodsmönster

För uppgiften användes en lista för att hålla reda på vilka lysdioder som ska lysa. Loop-funktionen gick igenom en for-loop liknande sats som aktiverade respektive position i listan.

Algorithm 6 Lysdiodsmönster genom tabell

```
1          .data
2          .global LEDS
3
4 LEDS: .byte 0x00, 0x81, 0xC3, 0xE7, 0xFF, 0xE7, 0xC3, 0x81
5
6          .text
7          .global init_func
8
9 init_func:
10         ;; i = 0
11         LDI R28, 0x00
12         LDI R29, 0x00
13
14         ;; DDRB = 0xFF
15         LDI R24, 0xFF
16         OUT DDRB, R24
17
18         RET
19
20
21         .text
22         .global loop_func
23
24 loop_func:
25         ;; PORTB = LEDS[i]
26         LDI R30, lo8(LED)S
27         LDI R31, hi8(LED)S
28
29         ;; LEDS + i = R31:R30 + R29:R28
30         ADD R30, R28
31         ADC R31, R29
32
33         LD R24, Z ;; Z = R31:R30
34         /*COM R24*/ ;; ignore
35         OUT PORTB, R24
36         ADIW R28, 0x01 ;; i += 1
37
38         ;; i = i & 0x07
39         ANDI R28, 0x07
40         ANDI R29, 0x00
41
42         RET
```

---

2 Laboration 2: Subrutiner och aritmetik

2.1 Villkorliga programsatser i assembler

Algorithm 7 Ring- och Johnsonräknare del I

```
        .data

#define vjohn R20
#define vjohn_and R21
#define vring R22
vjohn_temp: .byte 0

        .text
        .global init_func
init_func:

        LDI    R18, 0xFF
        OUT    DDRB, R18
        LDI    R17, 0x00
        OUT    DDRA, R17
        LDI    vjohn, vjohn_temp
        RET

        .text
        .global loop_func
loop_func:

        IN     vjohn, PINA
        MOV    R19, vjohn
        ANDI   R19, 0x01
        BREQ   ring_f
        RJMP   john_f
```

Algorithm 8 Ring- och Johnsonräknare del II

```
ring_f:
    LSL vring                ; vring
    CPI vring, 0x00
    BREQ ring_eq
    RJMP ring_end

ring_eq:
    LDI vring, 0x01
    RJMP ring_end

ring_end:
    COM vring
    OUT PORTB, vring
    COM vring
    RET
```

Algorithm 9 Ring- och Johnsonräknare del III

---

john_f:

```
    LDS    vjohn , vjohn_temp
    MOV    vjohn_and , vjohn
    ANDI vjohn_and , 0x80
    BREQ john_if
    RJMP john_else
```

john_if:

```
    LSL vjohn
    INC vjohn
    RJMP john_end
```

john_else:

```
    LSL vjohn
    RJMP john_end
```

john_end:

```
    STS vjohn_temp , vjohn
    COM vjohn
    OUT PORTB, vjohn
    RET
```

2.2 Elektronisk tärning

Algorithm 10 Elektronisk tärning

```
.data

pattern:
    .byte 0x10, 0x82, 0x92, 0xC6, 0xD6, 0xEE

    .text
    .global init_func
init_func:

    LDI R20, 0xFF
    OUT DDRB, R20
    LDI R21, 0x00
    OUT DDRA, R21
    CLR R20
    RET

    .text
    .global loop_func
loop_func:

    IN R21, PINA
    ANDI R21, 0x01
    BREQ dice_update
    RJMP dice_end

dice_update:

    INC R20 ; counter++
    CPI R20, 0x06
    BREQ dice_if
    RJMP dice_end

dice_if:

    LDI R20, 0x00
    RJMP dice_end

dice_end:

    LDI R30, lo8(pattern)
    LDI R31, hi8(pattern)
    ADD R30, R20
    LD R24, Z
    COM R24
    OUT PORTB, R24
    RET
```

2.3 Förändringsräknare

Algorithm 11 Förändringsräknare

```
.data

#define oldValue R22
#define newValue R23
counter: .byte 0

        .text
        .global init_func
init_func:

        LDI R20, 0xFF
        OUT DDRB, R20
        LDI R21, 0x00
        OUT DDRA, R21
        RET

        .text
        .global loop_func
loop_func:

        MOV oldValue, newValue
        /*IN R19, PINA
        ANDI R19, 0x01*/
        EOR R19, oldValue           ;För automatisk räkning utan intryckning
        MOV newValue, R19
        CP oldValue, newValue
        BRNE loop_if
        RJMP loop_end

loop_if:

        LDS R18, counter
        INC R18
        STS counter, R18
        RJMP loop_end

loop_end:

        COM R18
        OUT PORTB, R18
        CLR R18
        RET
```

2.4 Simulerad aritmetisk enhet (AU)

Algorithm 12 Simulerings-kod del I

```
.data

#define valueX R20
#define valueY R21

    .text
    .global init_func
init_func:

        LDI R23, 0xFF
        OUT DDRB, R23
        LDI R23, 0x00
        OUT DDRA, R23
        LDI R23, 0x00
        OUT DDRD, R23

    RET

    .text
    .global loop_func
loop_func:

        IN R22, PINA
        COM R22
        ANDI R22, 0xF0
        MOV valueX, R22
        IN R22, PINA
        COM R22
        LSL R22
        LSL R22
        LSL R22
        LSL R22
        MOV valueY, R22
        IN R23, PIND
        ANDI R23, 0x01
        CPI R23, 0x01
        BRNE Subtract_func
        RJMP Add_func
```

Algorithm 13 Simulerings-kod del II

Subtract_func :

```
SUB valueX, valueY
IN      R22, SREG
COM valueX
OUT PORTB, valueX
RET
```

Add_func :

```
ADD valueX, valueY
ANDI valueX, 0xF0
IN      R22, SREG
ANDI R22, 0x0F
OR valueX, R22
COM valueX
OUT PORTB, valueX

RET
```

2.5 Några loopar

Tidigare iteration av denna uppgift var extremt dåligt kodat på grund av låg kunskap kring assembly-kodning och generell tänkande. De som visas nedan är av nyare version och mycket mer effektiv och tydligare kod.

2.5.1 7-räknare

Tanken med denna uppgift var att räkning skulle ske genom varje flank-detektering. Vid nedaktivering av en knapp för negativ flank och uppaktivering av en knapp för positiv flank. I nedstående kod räknar det däremot automatisk med hjälp av instruktionen EOR som har samma funktion som en XOR-operation.

Algorithm 14 7-räknare

```
        .data

varX: .byte 0

        .text
        .global init_func

init_func:
        LDI R20, 0xFF
        OUT DDRB, R20

        RET

        .text
        .global loop_func

loop_func:
        CALL seven
        RET

seven:
        LDS R21, varX
        INC R21
        STS varX, R21

        CPI R21, 0x08
        BREQ reset

        LDI R24, 0
        LDI R25, 1
        CALL wait_milliseconds

        COM R21
        OUT PORTB, R21
        COM R21

        RJMP seven

reset:
        LDI R21, 0x00
        STS varX, R21
        CLR R21
        RET
```

2.5.2 7- och 30-räknare

Denna kod har lånat seven-funktionen som finns från förra deluppgiften och dessutom har en thirty-funktion lagts till som räknar ned från 30 efter att seven har körts tre gånger.

Algorithm 15 7 och 30-räknare

```
        .data
varX: .byte 0
varY: .byte 0
        .text
        .global init_func
init_func:
        LDI R20, 0xFF
        OUT DDRB, R20
        RET
        .text
        .global loop_func
loop_func:
        CALL seven
        CALL seven
        CALL seven
        CALL thirty
        RET
seven:
        LDS R21, varX
        INC R21
        STS varX, R21
        ; varX = 7 ? reset : seven
        CPI R21, 0x08
        BREQ reset
        CALL display
        RJMP seven
thirty:
        LDS R21, varY
        DEC R21
        DEC R21
        STS varY, R21
        ; varY = 0 ? reset : thirty
        CPI R21, 0x00
        BREQ reset
        CALL display
        RJMP thirty
reset:
        LDI R21, 0x00
        STS varX, R21
        LDI R21, 0x1E
        STS varY, R21
        CLR R21
        RET
display:
        ; wait_milliseconds ~0.25s
        LDI R24, 0
        LDI R25, 1          22
        CALL wait_milliseconds
        COM R21
        OUT PORTB, R21
        COM R21
        RET
```
